

Včera, dnes a zítra

číslo 3

březen 2012

Úvodní slovo

Situace na poli čerpání peněz z fondů EU je teď v Česku vyostřená a vzbuzuje paniku. Přesto bych chtěla upozornit, že nejde o nic výjimečného. Podobné situaci čelí a čelily i jiné členské země včetně tzv. starých. Možná jsme však jedineční hlavně tím, že nám často chybí snaha hledat a najít skutečné řešení. Bylo by proto dobré zapomenout na politické pŕtky a osobní antipatie. Vyplatí se to - obzvláště v časech úsporných opatření.

Nicméně dočasné pozastavení proplácení evropských peněz nemá a nesmí mít vliv na naši práci administrátorů a kontrolorů operačních programů a už vůbec se netýká příjemců. Takže jednoznačně jedeme dál a nepolevujeme, abychom se nedostali do zbytečného skluzu.

V tomto občasníku se však věnujeme i jiným tématům. Chtěla bych poděkovat všem, kteří se podílí za CRR na soutěži o historické město roku a Vesnici roku. Věřím, že nám tyto soutěže dávají možnost zapojit se více do regionálního dění a pochopit problémy, které místní samosprávy každodenně řeší.

Mám radost z toho, že CRR dokáže pracovat efektivně - dokonce tak dobře, že jsme za to dostali od ministerstva vnitra Stříbrnou plaketu. Ráda ji přivezu na výjezdní zasedání v květnu, na které se velmi těším.

Mgr. Markéta Reedová

Cena za kvalitu ve veřejné správě

■ Markéta Reedová s diplomem a cenou za kvalitu ve veřejné správě

Zdroj: Radoslav Benát, Ministerstvo vnitra ČR

Centrum pro regionální rozvoj bylo oceněno stříbrnou cenou Ministerstva vnitra za kvalitu ve veřejné správě. Toto ocenění získalo za systém řízení jakosti dle normy ČSN EN ISO řady 9000.

Od roku 2004 uděluje Ministerstvo vnitra Cenu za kvalitu a inovaci ve veřejné správě. Cílem každoroční soutěže je podpořit úřady, které si uvědomují význam kvality své práce a svým aktivním přístupem ji také dosahují.

Cena kvality se uděluje ve třech stupních: bronzový stupeň pro orga-

nizace, které se snaží zlepšit kvalitu nabízených služeb a které již dosáhly prvních úspěchů; stříbrný stupeň je určen pro organizace, které dosáhly jednoho ze sedmi stanovených parametrů dokládajících potřebnou kvalitu; nejvyšším zlatým stupněm je pak Národní cena kvality ČR, která je udělena na základě důsledného a objektivního ověřování efektivnosti a jakosti všech činností dané organizace. Excelentní musí být i vyhodnocování výsledků, a to zejména z pohledu uspokojování požadavků zákazníka a dosažení ekonomické úspěšnosti.

pokračování na straně č. 5 >

Novinky z regionálních soutěží

Jen co jsme během ledna vyhodnotili krajská kola soutěže o titul Historické město roku a určili čtrnáct finalistů, už je před námi nový ročník Vesnice roku 2012.

V prosincovém čísle našeho občasníku jsme vás informovali o soutěži Historické město roku a jejím osmnáctém ročníku, na němž se poprvé podílelo CRR. Do konce prosince, kdy byla závěrka přihlášek, se do soutěže přihlásilo 53 obcí, což je o šest více než rok předtím. Krajské hodnotící komise, ve kterých byli zástupci regionálních poboček CRR, navštívili postupně památkové zóny či rezervace všech soutěžících měst.

Potom mohly přistoupit k samotnému hodnocení a odpovědně posoudit, jak jednotlivá města přispívají k obnově památek a celkově zachovávají charakter zástavby, veřejných prostranství, realizují péči o zeleň,

revitalizují případná poškozená území apod.

Tuhý boj na Vysočině

Nejtěžší boj o finále byl sveden na Vysočině, kde se přihlásilo sedm měst. V konečném hodnocení rozhodly o vítězi pouhé dva body z celkem 337 možných. Sedm přihlášených měst bylo dále v Královéhradeckém kraji, a naopak v Karlovarském kraji se mohl Cheb připravovat rovnou na celostátní finále, protože zde podal přihlášku jako jediný. Těsné výsledky byly zaznamenány kromě Vysočiny také na jihu Čech, kde o vítězství rovněž rozhodly pouhé dva body.

Krajská kola byla uzavřena na konci ledna a štafetu hodnocení přebrala celostátní komise. Ta navštívila všech čtrnáct finalistů, z nichž poté vybrala tři města postupující do užší nominace – Chrudim, Kutnou Horu a Uher-

ské Hradiště. Vítěz soutěže bude vyhlášen v půli dubna při příležitosti Mezinárodního dne památek a sídel.

Již krajská kola ukázala velkou motivaci řady měst zachovat kulturní památky pro další generace. Není proto divu, že na rozvoj svých historických center vynakládají značnou energii a finanční prostředky. Zároveň však soutěže odkrývají i jednu slabinu, která tkví v porovnávání neporovnatelného: skutečný potenciál některých měst nelze svou velikostí a rozsahem kulturních památek srovnávat se všemi účastníky soutěže.

Vesnice roku začíná

Na CRR už mezi tím horečně probíhají přípravy na druhou ze soutěží, na nichž se v zastoupení ministerstva pro místní rozvoj podílíme. Na Dnech malých obcí, které proběhly na přelomu února a března tradičně v Praze a ve Vyškově, byl totiž vyhlášen nový, taktéž již osmnáctý ročník Vesnice roku. Zároveň se naši pracovníci zapojení do soutěže zúčastnili již také tradičního školení hodnotitelů krajských komisí v jiho-moravské obci Modrá u Uherského Hradiště.

Stejně jako v loňském roce zajišťujeme funkci tajemníků krajských komisí, tedy přijímáme přihlášky a koordinujeme činnost krajských komisí během hodnocení. Zda bude překonán loňský počet 305 přihlášek nebo dokonce předloňský rekord 361 přihlášek, si budeme muset počkat do posledního dubnového dne, kdy příjem přihlášek do letošního ročníku končí. Kdo nahradí na čele pomyslného pelotonu malebných českých obcí zlínskou Komňou se dozvíme v polovině září v Luhačovicích během Mezinárodního festivalu dětských folklorních souborů „Písni a tancem“.

Vilém Řehák, Jiří Jansa

▣ Labutí jezero v podání loňských jihočeských krajských vítězů z Dražiče

Zdroj: Krajský úřad Jihočeského kraje

CRR *akcelero*uje!

▣ Generální ředitelka CRR Markéta Reedová a radní hlavního města Prahy pro správu majetku a podporu podnikání Aleksandra Udženija při předání memoranda o spolupráci

Zdroj: Magistrát hlavního města Prahy

V tomto případě však nejde o narůstající objem práce při naší administrativní a kontrolní činnosti s blížícím se koncem programovacího období, ale o nový projekt pražské radnice Akcelerace – program podpory podnikatelů, do nějž se CRR zapojilo.

Společné memorandum o spolupráci bylo mezi Magistrátem hlavního města Prahy a CRR podepsáno v pondělí 5. března 2012 v Rezidenci primátora. Vedle CRR podepsali memorandum také zástupci dalších dvanácti organizací, například CzechInvest, CzechTrade, CzechTourism, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Hospodářská komora nebo

Česká exportní banka. Obsahem memoranda je spolupráce subjektů při podpoře malých a středních podnikatelů v Praze, a to především formou vytvoření jednotného centra. Jeho hlavním úkolem bude pomoci podnikatelům s byrokratickými překážkami při rozjezdu jejich podnikání a usnadnění žádání a čerpání různých dotací, včetně evropských.

Důležité je to, že podnikatelé získají informace a pomoc na jednom místě a nebudou muset obíhat jednotlivé úřady a instituce. Kontaktní centrum bude mít na starosti městská akciová společnost Rozvojové projekty Praha, otevřeno bude v létě v Opletalově ulici. V téže době bude

spuštěn nový webový portál pro podnikatele a vydána tištěná brožura, jakýsi manuál pro začínající podnikatele.

CRR bylo osloveno s nabídkou podílet se na rozjezdu tohoto projektu, a protože naše pracoviště Enterprise Europe Network již léta působí v oblasti poradenství o Evropské unii, rádi jsme se do tohoto projektu zapojili. Předání memorand jednotlivých partnerů je ale jen prvním krokem v rámci tohoto projektu, nyní bude třeba dojednat přesné podmínky spolupráce jednotlivých partnerů, jejich zapojení do projektu a formu realizace tří pilířů informovanosti podnikatelů. **(vir)**

Regiony po roce 2013 o dotace nepřijdou

České regiony s výjimkou hl. m. Prahy zatím stále ještě nepřekročily magickou hranici 75 % průměrného HDP Evropské unie, a budou tak moci plně čerpat evropské dotace i po roce 2013.

V úterý 13. března zveřejnil evropský statistický úřad Eurostat zprávu o hrubém domácím produktu evropských regionů dle parity kupní síly za roky 2007-09. Zdánilivě nudná statistická zpráva je ale významnější, než by se na první pohled mohlo zdát, protože právě poměr HDP regionů k celoevropskému průměru určuje potenciální možnosti čerpání prostředků z evropských fondů.

Od vstupu České republiky do Evropské unie v roce 2004 všechny české regiony dle evropské typologie NUTS II s výjimkou Prahy mohly čerpat dotace v rámci Cíle 1 Konvergence, jehož cílem je urychlit sblížení nejméně rozvinutých členských států a regionů definovaných HDP na osobu menším než 75 % průměru EU. V současném období se tato možnost týká 84 regionů s více než 170 mil. obyvateli.

Nové rozdělení regionů

Podle návrhu Evropské komise by v novém období po roce 2013 měly být regiony v rámci strukturální politiky rozděleny nově do tří skupin: regiony méně rozvinuté (do 75 % HDP EU), regiony přechodné (75-90 % HDP EU) a regiony rozvinuté (nad 90 % HDP EU). Obavy, že nejrozvinutější české regiony, především Střední Čechy a Jižní Morava, by mohly v novém programovacím období spadat do skupiny přechodných regionů, se ale nevyplnily. Podle čerstvé zprávy Eurostatu všech sedm mi-

mopražských regionů nadále spadá do kategorie méně rozvinutých regionů v rozpětí od 66,0 % do 74,6 % HDP EU (Střední Morava, resp. Jižní Morava).

Dopady to přitom může mít dalekosáhlé: podle návrhu EK bude na méně rozvinuté regiony připadat 68,7 % rozpočtu určeného na strukturální politiku, zatímco na regiony přechodné pouze 11,6 %. Odlišná navíc bude i maximální míra kofinancování projektů z evropských peněz, která podle návrhu EK má být 75-85 % v méně rozvinutých regionech a jen 60 % v přechodných regionech. Rozdíl v objemu finančních

■ Ilustrační fotografie

Zdroj: Redakce

prostředků by tak pro „bohatší“ české regiony byl skutečně značný.

Kolik má být operačních programů

Zajímavé ovšem bude, v jaké podobě budou regiony dotace po roce 2013 čerpat. Ministerstvo pro místní rozvoj se netají tím, že by pro nové období rádo výrazně zredukovalo počet operačních programů ze současných sedmnácti jen na pět či šest. To by samozřejmě znamenalo v první řadě konec jednotlivých regionálních operačních programů a vznik jednoho společného programu, jako tomu bylo v letech 2004-06.

Kraje brání „své“ regionální OP

S ministerstvem nesouhlasí Asociace krajů a Svaz měst a obcí. Podle jejich názoru tzv. ROPy patří dlouhodobě k neúspěšnějším v čerpání evropských peněz, využívají výhody v podobě podrobné znalosti regionu a díky tomu jsou velmi efektivní.

Na toto vyjádření ale o pár dní později reagovalo Sdružení místních samospráv, které podpořilo návrh ministerstva. Podle samospráv se ROPy neosvědčily, protože přinesly byrokratizaci, zesílení politického vlivu na přidělování dotací, neprůhledné hodnocení a korupční kauzy. Dalším aspektem je pak nerovnoměrné rozdělování podpory a její koncentrace do některých oblastí, především kolem krajských měst. Vzdálenější oblasti tak představují vnitřní periferie jak v rámci ČR, tak i v rámci krajů.

Samosprávy proto podporují zájem sdružit prostředky do jednotného programu a prosazují dělení evropských peněz na nižší než krajské úrovni, za účasti zástupců starostů a dalších aktérů místního rozvoje, kteří nejlépe znají region a jeho problémy, mají potřebný nadhled a jsou pod kontrolou veřejnosti. Na konci března se pro zrušení ROPů a zjednodušení struktury fondů vyjádřila také organizace Transparency International ČR. Ale zpět k statistice.

Mezi 271 regiony stále vévodí Vnitřní Londýn (332 % HDP EU), následovaný Lucemburskem, Bruslem, Hamburkem, Bratislavou, pařížským regionem a Prahou (175 %). Na opačném pólu je bulharský Severozápad (27 %) následovaný dalšími čtyřmi bulharskými, šesti rumunskými, pěti polskými a čtyřmi maďarskými regiony. **(vir)**

Nové tváře v regionech

V průběhu ledna a února probíhala řada výběrových řízení na pracovní pozice v CRR, a to zejména na regionálních pracovištích. Téměř na všech pobočkách došlo k obměně pracovního kolektivu alespoň o jednoho pracovníka.

Ať byl důvod uvolnění pracovního místa jakýkoliv (odchod na mateřskou dovolenou, zasloužená penze či změna pracovního prostředí), ukázalo se, že o práci v CRR je značný zájem. Potvrzují to vysoké počty uchazečů, množství zaslaných životopisů na pozice projektových a finančních manažerů a desítky pohovorů.. Jsme přesvědčeni, že jsme

vybrali ty nejlepší kolegy, kteří posílí náš pracovní tým, a to i s ohledem na případné zapojení CRR do dalšího programovacího období 2014-2020.

Svoji novou kariéru v Centru pro regionální rozvoj zahájilo během února a počátkem března celkem sedm kolegů (tři z nich nastoupili na pražské pobočce a v Olomouci, Písku, Chomutově a Brně jsme přijali vždy jednoho nového zaměstnance). Již na podzim náš tým posílili dva noví kolegové na pobočce v Chomutově a jeden v Hradci Králové. Došlo tedy k významné personální obměně a další výběrová řízení ještě budou pokračovat v průběhu března. Noví

pracovníci se bez problémů integrovali do pracovních kolektivů na jednotlivých pobočkách.

Neočekáváme, že by personální obměna způsobila jakékoliv omezení naší činnosti. Naopak, měla by přinést oživení a zkvalitnění naší práce, a to nejen na pobočkách, ale i v celém Centru. Rádi bychom touto cestou popřáli všem novým tvářím dobrou partu a optimistický tým na pobočce, zajímavou práci a hodně úspěchů v CRR. Na jaře proběhne společné výjezdní zasedání, na kterém se budeme moci se všemi novými kolegy potkat. Již nyní se moc těším!

Jiří Jansa

► pokračování ze strany č. 1

Cena za kvalitu ve veřejné správě

Samostatně je udělována cena za inovaci ve veřejné správě, která oceňuje nové a netradiční nápady.

CRR v osmém ročníku soutěže usilovalo o udělení stříbrné ceny na základě získání a obhájení certifikátu dle normy ČSN EN ISO řady 9000, což je jeden ze sedmi stanovených parametrů pro stříbrnou cenu. Na

základě doporučení komise rozhodl ministr vnitra o udělení ceny, protože CRR má zavedený a certifikovaný systém řízení jakosti dle této normy již od října 2003. Slavnostní vyhlášení proběhlo 29. února na Národní konferenci kvality ve veřejné správě. Diplom a kónický skleněný kotouč, který symbolizuje dokonalý tvar, neustálý pohyb a cestu k lepším výsledkům, převzala generální ředitelka Markéta Reedová.

Našími certifikovanými činnostmi jsou implementace programů a iniciativ EU, koordinace a řízení Regionálního informačního servisu (RIS) a Mapového serveru CRR ČR, poskytování kvalitních poradenských služeb prostřednictvím evropské sítě

Enterprise Europe Network, zajištění Sekretariátu Rady regionálního rozvojového fondu (RRF), zabezpečení provozu informačních systémů Monit týkajících se programovacího období 2004–2006 (konkrétně pro operační programy JPD 2, SROP a INTERREG III A,B,C) a zajišťování systémové infrastruktury pro provoz a rozvoj jednotného monitorovacího systému pro programovací období 2007-2013.

Certifikáty, které potvrzují splnění normy, jsou vydávány na tříleté období. CRR prošlo úspěšnou recertifikací již dvakrát a koncem letošního roku budeme před auditory obhajovat nastavení systému řízení jakosti potřebí.

(red)

**MAPOVÝ
SERVER**

► Redesign loga Mapového serveru

Co přináší změna zákona o veřejných zakázkách?

Od prvního dubna začne platit tzv. velká novela zákona o veřejných zakázkách, nazývaná také jako novela transparentní. Není proto od věci podívat se ve stručnosti na to, jaké novinky tato právní úprava ve srovnání se současným stavem přinese.

Zásadní změnou, o níž se v souvislosti s veřejnými zakázkami diskutovalo již několik let, je úprava limitů pro veřejné zakázky, respektive jejich snížení na polovinu. Podle zákona je tímto způsobem nutno postupovat již od jednoho milionu korun pro služby a dodávky a od tří milionů korun u staveb. Dojde tak k výraznému nárůstu počtu veřejných zakázek, který ministerstvo pro místní rozvoj odhaduje na čtyřnásobek. Od roku 2014 se navíc limity mají sjednotit na jeden milion korun pro všechny typy zakázek.

Další změny se výrazně dotknou i CRR jako zadavatele. S výjimkou zjednodušeného podlimitního řízení a jednacích řízení bude zadavatel povinen 30 dní předem uveřejnit

předběžné oznámení se zdůvodněním nutnosti realizace zakázky. Dochází také k rozšíření povinného uveřejňování na profilu zadavatele, kde bude muset nově být zveřejněna celá textová část zadávací dokumentace, smlouvy nad půl milionu korun, skutečně uhrazená cena zakázky, odůvodnění přiměřenosti požadavků na technické kvalifikační předpoklady, odůvodnění stanovení předmětu veřejné zakázky, odůvodnění způsobu hodnocení a seznam subdodavatelů s větším než desetiprocentním podílem. Novinkou je také povinné použití elektronické aukce u dodávek určitých komodit, jejichž okruh vymezuje prováděcí předpis (a není to okruh zrovna malý).

Mění se prokazování kvalifikace

Další významné změny se týkají prokazování kvalifikace. Ekonomická kvalifikace bude od dubna nahrazena prohlášením dodavatele o ekonomické a finanční způsobilosti plnit veřejnou zakázku a technickou kvalifikaci budou nadále představovat

pouze reference; kvalifikačním požadavkem již nesmí být vlastnictví certifikátů ISO či jiných.

Novelou se také zavádí povinnost, že hodnocení nabídek musí být skutečným hodnocením: pokud se do výběrového řízení přihlásí pouze jediný zájemce, nebo pokud po vyloučení některých uchazečů zůstane k hodnocení jediná nabídka, zadávací řízení musí být bez výjimky zrušeno.

Ruší se losovačky

Nesmíme zapomenout ani na zrušení „oblíbených“ losovaček u užšího řízení a jednacích řízení s uveřejněním, jejichž některé extrémní případy dodnes kolují po internetu jako veselá videa; omezení počtu účastníků na základě lepší kvalifikace nebo losování již novela zákona nepřipouští.

Novela zákona o veřejných zakázkách má za cíl snížit riziko finančních úniků spojených s veřejnými zakázkami, které protikorupční nevládní organizace odhadují na minimálně šedesát miliard korun ročně. Změny v zákoně ale na druhé straně přináší pro zadavatele nové povinnosti, které se velmi zásadně dotknou i Centra pro regionální rozvoj – ať již v roli kontrolního subjektu zadávacích dokumentací veřejných zakázek realizovaných z evropských fondů, tak v roli CRR jako zadavatele. Díky dvoudennímu školení jsme ale na změny připraveni a neměly by nás zaskočit. Na závěr ještě doplníme, že novelou zákona se také zdvojnásobují sankce, které ÚOHS může v případě porušení zákona udělit.

Vilém Řehák, Vladimír Studnička

■ Ilustrační fotografie

Zdroj: Redakce

Téma: certifikace

▣ Ilustrační fotografie

Zdroj: Redakce

V polovině března bylo hlavním mediálním tématem pozastavení certifikace prostředků z evropských fondů. Co tato skutečnost vlastně znamená?

Česká republika nebude od března minimálně do června žádat Evropskou komisi o zpětné proplacení peněz vyplacených příjemcům dotací z evropských fondů.

Slovníček pojmů na stránkách Fondy Evropské unie nám říká, že „certifikací uskutečněných výdajů se rozumí potvrzení správnosti údajů předložených řídicími orgány platebnímu orgánu a potvrzení efektivnosti systémů řízení a kontroly na úrovni řídicích orgánů a zprostředkujících subjektů“.

Právě efektivní řídicí a kontrolní systémy jsou důvodem, proč Evropská komise poprvé v historii pozastavila Česku certifikaci ve všech operačních programech; doposud se dočasné pozastavení certifikace týkalo jen několika jednotlivých programů. Evropská komise vytyká Česku především chybně nastavený

systém auditů evropských projektů, nedostatečné kontroly a častou fluktuací úředníků, kteří mají čerpání na starosti.

Vláda proto dojednala s Evropskou komisí plán, který v co nejkratší době povede k odstranění námitek, především se jedná o přesun auditu z řídicích orgánů jednotlivých programů na ministerstvo financí. Centralizace auditů by měla vést k obnovení certifikace v červnu 2012.

S podobným problémem se však nepotýká jen Česká republika, ale i další státy: v ohrožení pozastavení čerpání dotací je zhruba jedna třetina všech operačních programů v rámci celé EU. Pozastavení certifikace je především preventivní krok Evropské komise, která po členských zemích vyžaduje důslednější kontrolu a splnění určitých opatření před odesláním žádostí o platby. Vzhledem k tomu, že výtky Komise směřují vůči auditnímu a kontrolnímu systému, příjemců se pozastavená certifikace nedotkne – peníze z dotací budou dostávat beze změny dál. (vir)

Číslo měsíce

169

Celkem 169 projektů bylo do konce roku 2011 schváleno ve slovensko-českém přeshraničním operačním programu. Poslední únorový den se ve Zlíně konala výroční konference programu, jejímž cílem bylo zhodnotit dosavadní realizaci programu a představit úspěšně realizované nebo realizující se projekty. Součástí programu byly také bloky věnované postupu realizace Fondu malých projektů pod záštitou Regionu Bílé Karpaty a vývoji přípravy programovacího období 2014-2020. Probíraly se také nejdůležitější změny, které s sebou nové období přinese. Představení projektu „Dětské umění překonává hranice“, který realizují Základní škola a Základní umělecká škola Strání a Spojená škola Moravské Lieskové, oživilo vystoupení žáků s ukázkou moderního tance, hry na bicí a na housle.

Představujeme nové webové stránky CRR

➤ Náhled na nové webové stránky CRR

Zdroj: Redakce

CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
ČESKÉ REPUBLIKY

Občasník Včera, dnes a zítra vydává Centrum pro regionální rozvoj ČR,
Vinohradská 1896/46, 120 00 Praha 2, IČ 65993870, ve spolupráci
s grafickým studiem Eternia a PR agenturou pressoffice.cz.

Evidenční číslo MK ČR E 20685. Číslo 3 vychází v Praze dne 29. března 2012.

Redakce: Markéta Reedová, Vilém Řehák
Kontakt: rehak@crr.cz